
Dokument z posiedzenia

B10-0073/2024

4.10.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 136 ust. 2 Regulaminu

w sprawie wzmocnienia odporności Mołdawii na rosyjską ingerencję przed
zbliżającymi się wyborami prezydenckimi
(2024/2821(RSP))

**Joachim Stanisław Brudziński, Adam Bielan, Mariusz Kamiński, Cristian
Terheş, Małgorzata Gosiewska, Jaak Madison, Rihards Kols, Jadwiga
Wiśniewska, Carlo Fidanza, Michał Dworczyk, Roberts Zīle, Alberico
Gambino, Sebastian Tynkkynen, Ivaylo Valchev, Veronika Vrecionová,
Ondřej Krutílek, Tobiasz Bocheński, Assita Kanko, Alexandr Vondra**
w imieniu grupy ECR

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wzmocnienia odporności Mołdawii na rosyjską ingerencję przed zbliżającymi się wyborami prezydenckimi (2024/2821(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie Republiki Mołdawii i krajów należących do Partnerstwa Wschodniego,
  - uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony¹, który obejmuje pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu i w pełni wszedł w życie 1 lipca 2016 r.,
  - uwzględniając art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej,
  - uwzględniając wniosek Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (UE) złożony 3 marca 2022 r.,
  - uwzględniając deklarację wersalską z 10 i 11 marca 2022 r.,
  - uwzględniając oświadczenie UE z 21 marca 2024 r. na posiedzeniu Stałej Rady OBWE nr 1466 w Wiedniu w sprawie niedawnych incydentów zagrażających bezpieczeństwu w regionie Naddniestrza,
  - uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory prezydenckie w Mołdawii zaplanowano na 20 października 2024 r.; mając na uwadze, że tego samego dnia co wybory prezydenckie ma się odbyć referendum w sprawie przystąpienia Mołdawii do UE;
- B. mając na uwadze, że Rosja nieustannie stara się wpływać na wolne, uczciwe i niezależne wybory w Mołdawii, jak i w różnych państwach UE, a także zakłócać je i podważać, wykorzystując dezinformację, niejawne działania, korupcję i wiele innych taktik wojny hybrydowej mających na celu destabilizację Zachodu; mając na uwadze, że pomimo niedawnych poprawek legislacyjnych najbardziej problematyczne kwestie dotyczące wyborów w Mołdawii to wciąż finansowanie kampanii i wykorzystywanie nielegalnych rosyjskich funduszy do wpływania na wyniki wyborów; mając na uwadze, że można się spodziewać, iż wysiłki Rosji, by wywrzeć wpływ na politykę w Mołdawii, wzmożą się w okresie poprzedzającym wybory prezydenckie;
- C. mając na uwadze, że doszło do zauważalnej zmiany w rosyjskiej taktyce ingerowania w wewnętrzne sprawy Mołdawii, gdyż oprócz tradycyjnie prorosyjskich partii Rosja wspiera obecnie szersze spektrum podmiotów politycznych; mając na uwadze, że spektrum to obejmuje nie tylko ugrupowania umiarkowanie prorosyjskie i

---

¹ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4, ELI: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:22014A0830\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:22014A0830(01)).

promoldawskie, lecz również ugrupowania przedstawiające się jako „proeuropejskie”; mając na uwadze, że strategia ta wydaje się z pozoru oferować rozczarowanym wyborcom szereg alternatyw dla Partii Działania i Solidarności, lecz jej prawdziwym celem jest fragmentacja areny politycznej i osłabienie rzeczywistego poparcia dla obecnego rządu; mając na uwadze, że owa zmiana taktyki odzwierciedla zmieniające się podejście Kremla do wpływania na politykę, którego głównym celem jest tworzenie wielu frontów, by podważyć procesy demokratyczne i podsycać wewnętrzne niesnaski;

- D. mając na uwadze, że według doniesień w mołdawskich wyborach lokalnych z 5 listopada 2023 r. doszło do bezprecedensowej ingerencji ze strony Rosji, w tym do prowadzenia kampanii dezinformacyjnych, przekupywania wyborców i udzielania wsparcia finansowego partiom prorosyjskim, co poważnie zagraża procesowi demokratycznemu w Mołdawii przed wyborami prezydenckimi w październiku 2024 r.; mając na uwadze, że z ostatnich doniesień mołdawskich śledczych wynika, że mogło dojść do przekazania przez Rosjan środków w kwocie ponad 15 mln USD, by przekupić wyborców w nadchodzących wyborach;
- E. mając na uwadze, że Mołdawia podjęła kroki, by walczyć z rosyjską ingerencją, w tym poprzez zakazanie działalności prorosyjskim partiom politycznym, nałożenie sankcji na oligarchów, zawieszenie działalności mediów rozpowszechniających dezinformację oraz nasilenie kontroli celnych; mając na uwadze, że wysiłki te musi nadal wspierać społeczność międzynarodowa, a w szczególności UE;
- F. mając na uwadze, że 3 marca 2022 r. Republika Mołdawii złożyła wniosek o członkostwo w UE, a 17 czerwca 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła opinie na temat wniosków złożonych przez Ukrainę, Gruzję i Mołdawię; mając na uwadze, że 23 czerwca 2022 r. za jednomyślną zgodą 27 państw członkowskich UE Mołdawii przyznano status kraju kandydującego; mając na uwadze, że w pakiecie rozszerzeniowym z 8 listopada 2023 r. Komisja określiła dziewięć kroków, które musi podjąć Mołdawia, i zaleciła rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych pod warunkiem przeprowadzenia pozostałych reform wymiaru sprawiedliwości, zwalczania korupcji i deoligarchizacji; mając na uwadze, że 14 grudnia 2023 r. Rada postanowiła rozpocząć negocjacje akcesyjne, a 25 czerwca 2024 r. odbyła się pierwsza konferencja międzyrządowa oficjalnie rozpoczynająca te negocjacje;
- G. mając na uwadze, że UE nałożyła sankcje na największych mołdawskich oligarchów i na główne podmioty prorosyjskie, a Stany Zjednoczone wielokrotnie ostrzegaly Mołdawię przed rosyjskimi planami destabilizacji i obalenia rządu;
- H. mając na uwadze, że rosyjskie podmioty, w tym osoby objęte sankcjami, takie jak ukrywający się mołdawski oligarcha Ilan Șor, bezpośrednio angażują się w te działania destabilizacyjne, wykorzystując państwowe media rosyjskie nadające z terytorium Rosji i siatki przestępcze do wpływania na mołdawską politykę;
- I. mając na uwadze, że rosyjska ingerencja w połączeniu z trudną sytuacją gospodarczą Mołdawii, podziałami politycznymi i pozycją geostrategiczną tego kraju zagraża przyszłości Mołdawii w UE pomimo znacznych postępów na drodze do przystąpienia do UE; mając na uwadze, że wspierane przez oligarchów media i skorumpowane sieci finansowe nadal destabilizują sferę polityczną Mołdawii, przez co zagrażają jej

suwerenności i instytucjom demokratycznym;

- J. mając na uwadze, że Russia Today i jej pracownicy, w tym redaktor naczelna Margarita Simonjan, bezpośrednio z Kremlm uzgadniali, jak wspierać wysiłki rządu rosyjskiego zmierzające do wywarcia wpływu na wybory mołdawskie w październiku 2024 r.; mając na uwadze, że Simonjan wykorzystuje finansowane przez państwo platformy, w których zajmuje stanowiska kierownicze – tj. Russia Today, Sputnik i ich spółkę dominującą, czyli międzynarodową agencję informacyjną Rossija Siewodnia, która jest federalnym państwowym przedsiębiorstwem unitarnym – by podsycać niepokoje w Mołdawii, prawdopodobnie z konkretnym zamiarem wywołania protestów z użyciem przemocy;
- K. mając na uwadze, że Rosja nasila swoje ataki na Mołdawię, których przez lata dopuszczała się wobec tego kraju „szarej strefy”, poprzez dezinformację, cyberataki, groźby ataków bombowych i innego rodzaju manipulacje; mając na uwadze, że kampania ta jest częścią tego, co eksperci i członkowie rządów nazywają stale ewoluującą rosyjską wojną hybrydową prowadzoną od Morza Bałtyckiego po Morze Czarne: jej napaści na Ukrainę i wysiłków destabilizacyjnych skierowanych przeciwko Gruzji, Estonii i innym sąsiadom; mając na uwadze, że główne narzędzia Putina do destabilizacji Mołdawii to propaganda i korupcja stosowana przez sojuszników-miliarderów, takich jak Ilan Șor i były przywódca partii rządzącej Vladimir Plahotniuc, jak również wpływy Rosji w dwóch regionach: Gagauzji, bastionie Ilana Șora na południu kraju, i Naddniestrzu, regionie położonym na wschodniej granicy Mołdawii i kontrolowanym przez oddziały rosyjskie;
- L. mając na uwadze, że w 2023 r. rosyjski rząd rozszerzył zakres operacyjny Russia Today poprzez włączenie do niego cyberjednostki mającej bezpośrednie powiązania z państwem rosyjskim; mając na uwadze, że jednostka ta uczestniczy w operacjach wywiadowczych i polegających na wywieraniu wpływu na całym świecie, w tym w Mołdawii; mając na uwadze, że według doniesień informacje gromadzone przez tę jednostkę działającą pod przykrywką Russia Today są przekazywane rosyjskim agencjom wywiadowczym, mediom kontrolowanym przez państwo, grupom najemników i innym podmiotom powiązanych z rosyjskim rządem; mając na uwadze, że Russia Today uczestniczy również w kampaniach dezinformacyjnych, tajnych operacjach wywierania wpływu i w działaniach związanych z zamówieniami wojskowymi wspierających rosyjską wojnę przeciwko Ukrainie;
- M. mając na uwadze, że w 2023 r. służby wywiadu i bezpieczeństwa Republiki Mołdawii opublikowały sprawozdanie, w którym podkreśliły bezprecedensową intensywność prowadzonych przez Federację Rosyjską działań mających na celu utrzymanie Republiki Mołdawii w rosyjskiej sferze wpływów; mając na uwadze, że mechanizm wykorzystywany do realizacji tego celu ma charakter hybrydowy i zmierza do atakowania procesów demokratycznych i pokrzyżowania planów Mołdawii dotyczących przystąpienia do Unii poprzez wzmocnienie radykalnych tendencji separatystycznych w południowej części Mołdawii, a zwłaszcza w Gagauzji, propagandę i zaburzenie przestrzeni informacyjnej, ingerowanie w proces wyborczy Mołdawii i prowadzenie działań wywrotowych;
- N. mając na uwadze, że 18 września 2024 r. dwie bliskie sojuszniczki Ilana Șora –

posłanka do parlamentu Mołdawii Marina Tauber i gubernatorka (baszkan) Gagauzji Evghenia Guțul – spotkały się z rzeczniczką rosyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Marią Zacharową, a następnie wypuściły fałszywe informacje na temat UE i przyszłości Mołdawii w UE, manipulując obywatelami mołdawskimi i próbując wpłynąć na zbliżające się wybory;

- O. mając na uwadze, że Mołdawia stoi w obliczu rosnących wyzwań gospodarczych i wyzwań w zakresie bezpieczeństwa, w tym w obliczu ryzyka regresu politycznego, jeżeli popierani przez Rosję kandydaci zwyciężą w nadchodzących wyborach prezydenckich;
- P. mając na uwadze, że decyzja Ukrainy o zamknięciu granicy z Naddniestrzem, w którym przebywa 1500 rosyjskich żołnierzy, spowodowała znaczne ograniczenie handlu między Kijowem a Tyraspołem, pozbawiając Naddniestrze ważnego źródła dochodów, oraz zmniejszenie wymiany handlowej tego regionu z Rosją w 2022 roku o 22%; mając na uwadze, że Mołdawia w dużym stopniu kontroluje obecnie zdolność Naddniestrza do prowadzenia handlu zagranicznego, co w bezprecedensowy sposób umożliwia jej wywieranie wpływu na ten separatystyczny region; mając na uwadze, że Mołdawia wdrożyła strategię wywierania nacisku, która obejmuje kryminalizację separatyzmu, zaostrzenie kontroli celnych i pozbawienie przedsiębiorstw naddniestrzańskich przywilejów celnych, co powoduje znaczne trudności gospodarcze; mając na uwadze, że choć Naddniestrze nieodpłatnie otrzymuje od Rosji gaz ziemny, wciąż wisi nad nim groźba zaprzestania tranzytu tego surowca z Rosji przez Ukrainę od grudnia 2024 roku, co mogłoby pozbawić ten region energii;
- Q. mając na uwadze istotną obecność wojskową Rosji na Morzu Czarnym, w tym również w formie nieznaney liczby okrętów podwodnych i ich zdolności, oraz znaczne możliwości Rosji pod względem kontrolowania morskich szlaków transportowych prowadzących przez ten akwen; mając na uwadze, że niestabilna sytuacja w Naddniestrzu stwarza ryzyko strategiczne, ponieważ Rosja mogłaby przejąć kontrolę nad regionem i eskalować konflikt ze względu na prawdopodobną reakcję wojskową Ukrainy;
- R. mając na uwadze, że według dziennikarzy śledczych dziesiątki duchownych z metropolii mołdawskiej udają się do Rosji, gdzie otrzymują karty płatnicze, przy pomocy których wypłacają potem pieniądze; mając na uwadze, że według doniesień podróże te są organizowane przez Ilana Șora w ścisłej współpracy z Rosyjskim Kościołem Prawosławnym, który jest ściśle powiązany z reżimem na Kremlu, a ich intencją jest wykorzystanie duchownych do celów wyborczych;
- S. mając na uwadze, że w odpowiedzi na ciągłe starania Rosji, aby osłabić mołdawską demokrację i ingerować w procesy wyborcze w Mołdawii, Departament Stanu USA nakłada obecnie dodatkowe sankcje wymierzone w krytyczny aspekt wrogich działań Rosji w Mołdawii;
- 1. wyraża solidarność z narodem Republiki Mołdawii i ponownie wyraża swoje niezachwiane poparcie dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową; w szczególności wyraża uznanie dla Mołdawii za reformę kodeksu wyborczego w roku

- 2022, w ramach której uwzględniono od dawna ponawiane zalecenia i nadano mu silniejsze ramy z myślą o zbliżających się wyborach, większej liczbie lokalni wyborczych za granicą oraz nowej inicjatywie na rzecz częściowego głosowania korespondencyjnego; podkreśla również ważną rolę, jaką Republika Mołdawii odgrywa w gwarantowaniu bezpieczeństwa i stabilności wschodniej granicy UE w kontekście kryzysu humanitarnego spowodowanego napastniczą wojną Rosji przeciwko Ukrainie;
2. zdecydowanie potępia wielokrotne próby destabilizacji Republiki Mołdawii, jej instytucji i społeczeństwa przez Rosję; wzywa władze rosyjskie do poszanowania niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii, do zaprzestania prowokacji i prób destabilizacji kraju oraz do natychmiastowego i bezwarunkowego wycofania sił zbrojnych z okupowanych terytoriów Mołdawii (Naddniestrza), Gruzji (Abchazji i Osetii Południowej) oraz Ukrainy;
  3. potwierdza swoje pełne poparcie dla członkostwa Republiki Mołdawii w UE; z zadowoleniem przyjmuje znaczne wysiłki władz mołdawskich na rzecz realizacji programu reform oraz ich determinację w wypełnianiu dziewięciu kroków określonych w opinii Komisji z dnia 17 czerwca 2022 r. w celu poczynienia postępów na drodze do członkostwa w UE pomimo nacisków Rosji na Mołdawię i kryzysów wywołanych rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie;
  4. podkreśla, że biorąc pod uwagę doświadczenia z wyborów lokalnych w 2023 roku, w nadchodzących wyborach parlamentarnych w roku 2025 Federacja Rosyjska prawdopodobnie zastosuje taktykę tzw. partii wypełniaczy, aby stworzyć zasłonę dymną i ułatwić wejście do Parlamentu co najmniej jednej partii kontrolowanej przez Ilana Șora;
  5. gratuluje Mołdawii pierwszej konferencji międzyrządowej w sprawie rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, która odbyła się w czerwcu 2024 roku, zaledwie dwa lata po otrzymaniu statusu kraju kandydującego, co stanowi dowód na to, że Mołdawia jest zdeterminowana, by realizować unijny program reform; dostrzega znaczne postępy poczynione przez Mołdawię w procesie przystępowania do UE i wzywa do zorganizowania konferencji międzyrządowej w celu zamknięcia w nadchodzącym roku pierwszej grupy rozdziałów negocjacyjnych;
  6. wzywa NATO i jego członków do rozważenia możliwości zwiększenia obecności i podwyższenia gotowości sił morskich NATO w regionie Morza Czarnego;
  7. wzywa UE do wspierania wysiłków Mołdawii na rzecz pokojowej reintegracji z Naddniestrzem poprzez zapewnienie pomocy finansowej i technicznej na rzecz stabilizacji gospodarczej, środków na rzecz spójności społecznej i dywersyfikacji źródeł energii Naddniestrza za pośrednictwem sąsiadujących państw członkowskich przy jednoczesnym zadbanie o to, aby postępy Mołdawii w procesie przystępowania do UE nie zostały zaprzepaszczone z powodu nierozwiązanej kwestii Naddniestrza;
  8. zachęca rząd Mołdawii, aby w miarę postępów tego kraju na drodze do przystąpienia do UE naprawiał krzywdy wyrządzone podczas opresyjnej okupacji sowieckiej wszystkim społecznościom religijnym;
  9. uznaje prawosławną Metropolię Besarabii za ofiarę sowieckich represji; w związku z

tym zauważa, że prawosławna Metropolia Besarabii, którą w akcie represji zlikwidowały władze sowieckie, nie była oficjalnie uznawana aż do roku 2002, co na mocy swojego orzeczenia zmienił Europejski Trybunał Praw Człowieka;

10. wzywa Komisję, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie do pilnego zapewnienia środków finansowych i wiedzy fachowej w celu wsparcia szkoleń dla krótkoterminowych obserwatorów wyborów w Mołdawii w związku z wyborami w październiku 2024 roku, we współpracy z Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz jej specjalnymi służbami i biurami;
11. wzywa Komisję, aby rozważyła zacieśnienie współpracy w celu udzielenia Mołdawii specjalnej pomocy technicznej w zakresie przeciwdziałania ingerencjom oraz unowocześnienia infrastruktury wyborczej w Mołdawii, w tym również udzielenia pomocy we wdrażaniu bezpiecznych technologii i środków służących do zagwarantowania bezpiecznego przekazywania wyników liczenia głosów;
12. wzywa Komisję do opracowania i przedstawienia kompleksowego planu wzrostu dla Mołdawii, którego celem byłoby ułatwienie inwestycji zagranicznych i wspieranie rozwoju gospodarczego w tym kraju; wzywa do dalszego udzielania Mołdawii solidnego wsparcia finansowego w celu zapewnienia jej trwałego wzrostu i stabilności; ponadto wzywa do trwałego zniesienia ceł i kontyngentów przywozowych na mołdawski eksport do UE;
13. z zadowoleniem przyjmuje pomoc udzielaną w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, by wesprzeć siły zbrojne Republiki Mołdawii, przeznaczoną na modernizację zdolności tego kraju w zakresie obrony powietrznej, i wzywa do kontynuowania tego wsparcia; zauważa, że każde suwerenne państwo ma niezbywalne prawo do inwestowania w swoje zdolności obronne, i potwierdza, że takie działania są w pełni zgodne ze statusem Republiki Mołdawii jako państwa neutralnego;
14. pochwała uruchomienie partnerskiej misji UE w Republice Mołdawii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, a także zauważa, że celem tej misji jest wzmocnienie odporności mołdawskiego sektora bezpieczeństwa; zdecydowanie popiera działania w ramach tej misji i jej rolę w udzielaniu kluczowej pomocy i zapewnianiu wiedzy fachowej w celu poprawy bezpieczeństwa i stabilności kraju;
15. pochwała podpisanie umowy o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, co wzmocni odporność Mołdawii i umożliwi zarówno UE, jak i Mołdawii wspólne stawienie czoła wspólnym wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa; podkreśla, że Mołdawia jest pierwszym krajem, który podpisał taką umowę o partnerstwie z UE, co świadczy o silnym zaangażowaniu obu stron w ścisłą współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony;
16. wzywa UE, USA, Kanadę i Zjednoczone Królestwo do dalszego stosowania i rozszerzania sankcji wobec osób, mediów i podmiotów zaangażowanych w sponsorowane przez Kreml działania mające na celu podważenie procesów demokratycznych i integralności wyborczej Mołdawii oraz wszystkich krajów i partnerów UE;
17. wzywa rząd mołdawski do zwiększenia czujności w związku z możliwością

wystąpienia nieprawidłowości wyborczych, do poprawy komunikacji publicznej na temat bezpieczeństwa wyborów oraz do przygotowania się na rosyjskie próby podżegania do protestów po ogłoszeniu wyników wyborów;

18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Radzie Europy.